

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 150 Lei
Pe jumătate . . . . . 75 Lei
In străinătate . . . . . 300 Lei

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, jud. Târnava-Mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

Românii din Secuime

Am fost în zilele de 4-6 Octombrie la Mărtinș și Aldea, pe valea Homorodului, plasa Oclandului, județul Odorhei, la misiuni populare, iar în ziua de 6 Octombrie am luat parte la binecuvântarea bisericilor unite din acele două comune.

Am văzut cu asei prilej lucruri foarte triste pe cari le voi descrie aici.

Am văzut la Aldea vechea biserică românească unită dărăpnată și ciuruită de vremuri, iar casa parohială veche, fără uși și ferestre, mai altfel decât o șură, părăsită de oameni, de-ți vine să-i plângi de jale. În dreapta bisericii un mormânt: „Aici odihnește Ștefan Boeriu, protopop unit, mort în 1919“, iar în stânga bisericii două morminte de ale vechilor suratori din familia „Frinkuly“, pe piatră cu inscripție ungurească. Vechea biserică era așezată, ca toate bisericile românești, pe coasta unui deal, iar noua și atât de frumoasa biserică, zidită cu ajutorul celor 100.000 Lei pe cari-i-a dăruit regretatul Mitropolit Vasile, lângă drumul țării, chiar la intrarea în sat.

Ceace e trist este faptul că acest sat cu 460 locuitori a fost pe vremuri curat românesc, iar în 1919, la moartea protopopului Boeriu, nu mai rămăsese decât un singur credincios unit, care nu știe nici un cuvânt românesc, curatorul de astăzi Frinkuly fost pe vremuri Francu.

În Mărtinș biserică românească nici n'a fost, decât o clopotniță pe o coastă, iar uniți nu mai erau prin 1919 decât vre-o 6 suflete.

Când a umblat prin acele părți, fie iertatul Mitropolit Vasile, i-s-au umplut ochii de lacrimi și s'a hotărât să facă tot ceace-i va sta în putință pentru a-i readuce la vechea credință românească unită cu Roma pe unitarieni și reformații de astăzi, de a le zidi bisericii și case parohiale și de a le trimite preoți buni și cu frica lui Dumnezeu, pe cât se poate celibi, cari să-și poată pune sufletul pentru oile lor. Colindat-a bistul Mitropolit toate ministerele, arătat-le-a marea jale din Secuime, impintat-u-i-a la jertfă cât de mare, la o politică conștientă. Rezultatul a fost că a izbutit să lase în bugetul statului suma de 2 milioane Lei pentru ajutorarea bisericilor din Secuime, dară bani n'a văzut decât 200.000 Lei la an, cari însă nu ajung la nimic. 200.000 Lei la ajutorarea bisericilor din 4 județe: Odorhei, Ciuc, Trei Scaune și Mureș! Și atunci ce era să facă? A dat din buzunarul propriu 200.000 Lei pentru zidirea celor două biserici din Mărtinș și Aldea. Și, mai adăugându-se altă sută de mii, prin stăruințele d-lui primpretor Dr. Macedon Cionea dela Ocland, s'au putut ridica

cele două biserici cu adevărat frumoase și zidite în stil românesc.

Își dau domnii dela putere seama, la ce se ajunge prin nepăsarea lor? Dămu-ne cu toții seama, ce au făcut Ungurii ca să ne săcuizeze și ce facem noi ca să-i romanizăm pe Români săcuizați?

Ungurii au avut o politică minunată de săcuizare, politică urmărită zeci de ani de-a rândul, la fel, și după un minunat plan, de toate guvernele țării. Ce n'au fost în stare să jertfească pentru săcuiri lor! Priviți bisericile și școlile săcuilor, vedeți-le casele, interesați-vă de câte ajutoare le-au dat, cum i-au învățat la tot felul de industrie casnică, cum s'au îngrijit să le trimită gazete și cărți binere daectate, câte adunări culturale și tovărășii au întemeiat acolo!

Iară noi?

Să vă povestesc ceace am văzut cu ochii mei și dintr'o pildă veți putea înțelege întreaga nepăsarea noastră.

Am stat la păriatele Petru Suciu din Mărtinș, adevărat ași fi stat dașă ași fi avut unde. Stă într'o casă veche, vai de capul ei, la etaj. Intr' o cameră e capela, într'alta, împărțită printr'un părete de scânduri în două, stă păriatele care are următorul mobilier: 1 masă lungă, 2 scaune, un coș de sălătorit o ladă. Asta-i cancelaria parohială. În dormitor: un scaun, pe două lăzi două scânduri în loc de pat, cu o saltea, o pernă și un țol. Ca să nu răcească, și-a învelit peretele cu hârtie.

Cum de o așa de sărac?

Primește leafa de mizerie a unui preot dela sate și n'are eclesie, însă are datorii de pe când era încă elev și student, așa că leafa nu-i ajunge decât doar' pe mâncare.

Și acest om a întors la neire, în cursul unui an, 70 de suflete în Mărtinș și 68 în Aldea! Și-l plac săcuii de minune, mai ales că-l văd atât de cucernic și de milostiv.

Se poate oare ca, în Țara Românească, un slujbaş al țării care face o astfel de muncă folositoare neamului, să aibă mai puțin decât un ușier, cu toate că are brealaureat și 4 ani de Academie Teologică? Nu e rușine aceasta?

Și acest om a fost chemat să readucă la mână pe săcuii cari poartă nume ca: Coleșa, Neagu (Năgò), Codrea (Godra), Pinteș (Pintye), Banciu (Benesi), Bartă (Barta), Blaga (Ballăga), Iuonaș (Jónás) Bălaș (Balás), Iencica (Jencika), Roman (Román), Oprea (Opra), Dragoș (Dredies)!

Acest om e chemat să luereze acolo unde săcuii și acum își bat joc de Valahi zicând: „a taliga nem szekér, a bivaly nem marha és az óáh nem ember“ = roaba nu e sar,

bivolul nu e vită și valahul nu e om. Acolo, unde când vede săcuul că vine un om de departe, zice: „amott jön egy ember. Óáh, nem ember“ = colo vine un om. E valah, nu om.

Pe turnul de acum reparat al bisericii unitariene din Aldea am văzut scrise proaspăt cuvintele: „Lettél nekem reményésem és erőtörvény az ellentéggel szemben. Zsolt. LXI, 4“ = mi-ai devenit nădejde și turn de țarie împotriva dușmanului (psalm 61, 4). Ce credeți, cine e dușmanul? Noi Valahii, sine altul.

Poziți la Mărtinș și la Aldea, domnilor politicieni români, și vă convișgeți, dacă e bună politica pe care o faceți, ori ba!

Iullu Malor

Uniunea Marlană a Femeilor Române Unite

În conformitate cu art. 18 din Statute, convocăm

Congresul Arhidiecezan

al Uniunii Mariene a Femeilor Române Unite pentru ziua de Duminică 20 Octombrie 1935 la Teiuș, deodată și în același loc cu Congresul AGRU-lui Arhidiecezan.

PROGRAM:

Ora 9 Sf. Liturghie celebrată de Rv. D. Dr. Victor Macaveiu vicar capitular.

Ora 11 ședința prezidată de Rv. D. Dr. Victor Macaveiu.

1) Cuvânt de deschidere rostit de Prezidenta Reuniunii Fem. Rom. gr.-cat. din Blaj.

2) Alegerea Prezidentei și Comitetului U. M. F. R. U. Arhidiecezan.

3) Moțiune

4) Închiderea ședinței.

Emilia Hopârteanu

Af. Lupsanu

prezidenta reun. fem. gr. cat. Blaj

secretar

N. B. Masa comună în același local cu Membrii Agrului Piecarea din Blaj cu acceleratul de 7 dimineața.

I. P. Sf. Dr. Valeriu Trălan Frențlu la Blaj. Marșla trecută a sosit la Blaj, venind dela Oradea cu acceleratul de 3 d. m. I. P. Sf. Dr. Valeriu Trălan Frențlu Episcopul Oradiei. În seara aceleiași zile Excelența Sa, împreună cu alți invitați, a luat parte la cina dela „Casa Domnului“ din prilejul plecării pâr. Iosif E. Evrard, fostul superior al congregației de aici, și al hirotonirii într'un preot a fratelui Axente I. Axente, membru al congregației. Hirotonirea s'a făcut miercuri dimineața, la biserică părinților asumpționiști, în decursul sf. slujbe arhieresti. Cu rapidul de 11 Excelența Sa a plecat la București.

Tălcuirea evangheliei duminicii

Duminica XXI, după Rusalii sau a IV. după înălțarea Sfintei Cruci (Luca 8, 5-15).

(5). *Zis-a Domnul pilda aceasta: Ieșit-a sămănătorul să samene sămânța sa; și, când a sămănat, una a căzut lângă cale și s'a călcat și păsările ceriului o au mâncat.* (6). *Iară alta a căzut pe piatră și, dacă a răsărit, s'a uscat, pentrucă nu avea umeseală.* (7). *Și alta a căzut în spini și, crescând spinii, o au înecat.* (8). *Iară alta a căzut pe pământ bun și, crescând, a făcut rod cu sutele. Acestea zicând, a strigat: „celce are urechi de auzit, să ausă“.*

Pilda aceasta a spus-o Isus, când s'a adunat popor mult din toate orașele din jur, ca să-l vadă și să-l asculte pe Isus. Dupăcum ne istorisește sf. Mateiu (13, 1 și urm.), pilda aceasta a spus-o Isus pe un loc șes, la marginea mării Genizaretului, în apropiere de Capernaum, unde se afla și un fel de port în care se adunau și poposeau bărcile de pescari. Urcându-se într'o astfel de barcă, le-a spus Isus pilda de mai sus, la care a adăus și cuvintele: „celce are urechi de auzit să audă“, ca ascultătorii să fie cât se poate de atenți la înțelesul acestei pilde.

(9). *Și l-au întrebat ucenicii lui, zicând: „ce este pilda aceasta? (10). Iară el a zis: „vouă vă este dat a ști tainele împărăției lui Dumnezeu, iară celorlalți în pilde, ca, văzând, să nu vadă și auzind, să nu înțeleagă.“*

Nici poporul, nici ucenicii n'au înțeles pilda aceasta. De aceea l-au întrebat, ce a voit să le spună prin pilda aceea. Atunci le răspunde Isus ceea ce cetim la stih 10, că adevărat ucenicilor le va explica înțelesul, poporului însă nu. Și iată pentruce: Fariseii au rămas — chiar și după cuvântarea de pe munte, după învierea fiului văduvei din Naim și după mărturisirea mai de pe urmă a sf. Ioan Botezătorul despre Isus — în vechea lor necredință și cerbicioșie față de Isus. De aceea li părărește de acuma Isus cu desăvârșire și nici nu mai încearcă să-i convingă. Dar nici poporului nu-și mai propovăduia învățătura sa, limpede, ca până acuma, ci în pilde, fiindcă mulți dintre ei s'au alipit de farisei, în loc să-l asculte pe el.

(11). *Iară pilda aceasta este: sămânța este cuvântul lui Dumnezeu.*

Iată pricinile pentru care este sămânța cuvântul lui Dumnezeu: 1., fiindcă precum se samănă sămânța cu mâna, așa se samănă și cuvântul cu gura propovăduitorului; 2., precum cuvântul cu urechile și cu inima se cuprinde, așa și sămânța în sânul pământului se primește ca să răsăre; 3., precum este sămânța pricina rodului, așa este și cuvântul lui Dumnezeu pricina tuturor lucrurilor bune; 4., precum răsare din pământul nesămănat tot felul de buruiiană, așa răsare și din

mintea omenească, nesămănată cu cuvântul lui Dumnezeu, tot felul de prostii și de erezii; 5., precum sămânța, ca să aducă rod, nu trebuie sămănată în pământ pietros, ci în pământ moale și bun, umed și bine lucrat, așa și cuvântul lui Dumnezeu, ca să aducă rod, trebuie primit cu inimă curată și cucernică.

11. *Cea de lângă cale sunt ceice aud; însă după aceea vine diavolul și iea cuvântul dela inima lor, ca nu cumva, crezând, să se mântuiască.*

Sămânța de lângă drum nu poate încolți și crește, pentrucă pământul este bătătorit, călătorii calcă sămânța în picioare și păsările o mănâncă. Intocmai așa se întâmplă câte odată și cu cuvântul lui Dumnezeu. Sunt adevărat o mulțime de oameni, cari numai de ochii lumii se duc la biserică. Acolo apoi, deși ascultă tot ce se citește și se cântă, inima le rămâne rece. Ba sunt de aceia cari, stăpâniți de mândrie, se cred și grozav de învățați și de inteligenți, compătîmind în inima lor pe oamenii evlavioși, ca pe niște oameni simpli și nepricepuți.

13. *Iară cea de pe piatră sunt cari, când aud, cu bucurie primesc cuvântul, și aceștia rădicind nu au, ci cred până la o vreme și, în vreme de ispită, se lapădă.*

Inimile ascultătorilor se aseamănă apoi pământului pietros, fiindcă, precum sămânța, căzând pe piatră, deși răsare, neavând umeseală, curând se usucă; așa și unii oameni, când aud cuvântul lui Dumnezeu, îl primesc cu bucurie și cu inimă cucernică, ci, deoarece inima lor este păcătoasă, cuvântul lui Dumnezeu nu poate să se înrădăcineze adânc în inimile lor, și astfel, îndatăce vine o ispită, vreo primejdie, vreo vreme de bejenie, se lapădă de Domnul, de evanghelia sa, de biserică sa, părăsându-și legea. Acest fel de oameni se numesc ușuratici, de cari e plină lumea, mai cu seamă acuma după războiu.

14. *Iară ceace a căzut în spini, aceștia sunt cari aud: ci cu bogățiile și cu plăcerile vieții umblând, se înneacă și nu rodesc desăvârșit.*

Bogăția, grija de cele lumesti și sburdarea în desfătări cu drupt cuvânt se aseamănă cu spinii, de oarece acestea, în chipul spinelui, învăluie mintea creștinilor și o înneacă, ca să nu poată gândi adevărați la lucrurile cele dumnezeiești.

15. *Iară cea din pământ bun sunt cari cu inimă bună și curată auzind cuvântul, îl țin și fac rod întru răbdare. Aceștia zicând a strigat: „celce are urechi de auzit, să ausă“.*

Pe lângă cele trei feluri de sămânțe căzute în pământ nepotrivit, ceea ce înseamnă cele trei feluri de oameni cari nu sunt de nici o treabă în împărăția mesiană, iată că, în sfârșit, află și de aceia cari vor fi cetățeni buni ai acelei împărății. Adauge, pe urmă, biserică noastră, după acest stih 15 încă odată partea a doua a stihului 8, ca și mai bine să ne dăm seama de marea însemnătate a acestei pilde.

Observ că această pildă și evanghelia se citește și la începutul anului școlar, ca elevii să-și dea seama de asemănarea cuvântului auzit în școală cu cuvântul lui Dumnezeu.

* * *

Iată cea mai bună explicație, pentru ce sunt atât de puțini oameni de omenie în lume — Iată și cauzele pentru cari nu prea dau roade nici învățăturile și predicile atâtor preoți de astăzi! — Isus a făcut deci chiar atunci marea deosebire între popor și ucenici sau propovăduitori, pe acești din urmă ridicându-i cu mult peste popor. Deci greșesc pocăiții noștri, **Părintele Iuliu**

O vindecare minunată la Lourdes

În toamna anului 1934 a sosit la Lourdes, în pelerinaj, la locul unde P. C. Fecloară Maria a învrednicit și învrednicește pe mulți cu vindecări minunate, un tânăr de 26 ani, numit Ferdinand Legrande, care până în anul 1929 a fost pe deplin sănătos. În toamna aceluiași an, la o vânatoare, un glonte rățacit l-a străbătut piciorul stâng. Rana nu voia nici decât să se vindece, cu toate îngrijirile, așa că doctorii au fost siliți să-l taie piciorul dela flutier în jos. Tăietura s'a vindecat, pe încetul, dar s'a vindecat bine, încât putea să umble pe picioarele sale, sprijinindu-se într'o bâta.

În luna Iulie 1932, a început să simtă o durere surdă dedesupt de genunchiul stâng, aproape de tăietură. După câteva săptămâni de dureri chinuitoare, partea dureroasă a copt și a început să curgă puroi. Din clipa aceea trupul întreg a început să-l ardă de călduri mari, pofta de mâncare l-a perit și slăbea pe flecare zi. Toți prietenii și cunoscuții se așteptau că va pieri în curând.

Neamurile l-au dus la un spital din Clermont (Franța). Aici a stat o jumătate de an. Doctorii s'au trudit din răzputeri să-l vindece, dar toate eforturile lor au rămas zadarnice. În 20 Martie 1933 doctorii au apus că stlînța omenească nu-l mai poate face nimic, și de aceea a fost dus la un spital din Vernon, unde se trimet de obicei acela cari își așteaptă sfârșitul, cât mai apropiat.

Boala se întinde aici mai departe. În curând l-a atacat chiar inima. Brațul drept și picioarele nu mai puteau fi mișcate deloc. Durerile ce le îndură bolnavul sunt de neînchipuit. Doar picurii de morfină pot să-l mai alina suferințele. Directorul spitalului a declarat că nu peste multă vreme durerile se vor sfârși toate și pentru totdeauna.

La începutul lui Septembrie 1934 el nu se mai putea mișca de loc. Nici mâinile, nici picioarele. Stătea zile întregi pe spate, nemșcat, un mort viu. Inima de abia mai bătea susținută de injecții dese.

Neamurile sale, văzând că nu mai are nici o nădejde de vindecare dela cel din lumea aceasta, s'au gândit să-l ducă la Lourdes. În ziua de 10 Septembrie 1934, a fost așezat într'un pat din multele spitale ce se găsesc în jurul locului unde Preacurata Fecloară Maria își varsă mila asupra oamenilor.

Au trecut 24 de ore dela sosire. Numai 24. Doctorii spitalelor din Clermont și Vernon, cari au avut pe bolnav sub îngrijirea lor, au plecat împreună să vadă cum a fost aranjat fostul lor pacient. Și minune; la 24 de ore dela instalare, cel ieri bolnav a fost găsit pe deplin sănătos. Doctorii stăteau în fața lui ulmiți, așa de ulmiți încât nu puteau să spună nici o vorbă. Împreună cu ceilalți doctori l-au vizitat apoi, și din puroiul cel mult de ieri, care l-a înveninat și l-a înțepenit tot trupul, n'au mai găsit nici urmă.

Bolnavul a fost cercetat de 20 de doctori, aceiași cari l-au vizitat și la intrare. Și el l-au găsit perfect sănătos. Ferdinand Legrande a părăsit spitalul mergând pe picioarele proprii, laudând pe Prea Curata Fecloară Maria, la rugăciunile căreia doctorele sufletelor și al trupurilor i-a dăruit vindecare.

A început războiul italo-abisinian

— Prin văile abisiniene răsună bubuituri de tunuri — Pasărilor sburătoare aruncă din înălțimi, peste orașele Negusului, bombe ucigătoare — Tancurile, cu trupurile lor greoaie, se târăsc ieneșe semănând moarte în jurul lor —

Mussolini chiamă pe Italiani la luptă

În numărul trecut al gazetei noastre scriam că Negusul (împăratul) Abisinie a ordonat mobilizarea generală, scriind la Geneva că în fața trupelor italiene ce sosesc mereu la granița țării sale ar lipsi dela datorie dacă ar sta cu mâinile în sân. În același timp, din ordinul lui, trupele abisiniene s'au retras dela graniță, înspre înălțimile țării, 30 de km., ca să fie înlăturată primejdia unei încercări imediate.

În prima zi a lunii acesteia, seara, sub albastrul cerului Italiei luminat de luna aproape plină, Mussolini a dat ordin tuturor soldaților și militarilor partidului său, tuturor acelor care sunt potriviți pentru luptă, să iasă pe străzi și în pieți publice. A făcut adevărată o mobilizare militară și civilă, după cum scriu ziarele cea mai mare mobilizare dintre câte se cunosc. Au răspuns la chemarea lui 20 de milioane de locuitori. Din balconul unui palat Mussolini a ținut apoi o înflăcărată cuvântare, în care a amenințat Societatea Națiunilor că dacă cineva va îndrăzni să-l tragă la răspundere, prin acte militare, el va răspunde tuturor cu războiu. Din cuvântarea sa reprodusem o parte, aceea prin care însuși țese pe cetățeni și pe soldați.

„Cămăși negre ale revoluției!

„Bărbați și femei din toată Italia!

„Italiani împrăștiați în întreaga lume, peste munți și oceane, ascultați!

„Un ceas solemn bate acum în istoria patriei noastre. Douăzeci de milioane de Italiani cântă în această clipă, adunați pe plejele din întreaga Italie. Este cea mai uriașă demonstrație pe care o cunoaște istoria omenirii. Douăzeci de milioane de Italiani, o singură inimă, o singură voință, o singură decizie.

„Strigătul vostru dărz, de neclintită hotărâre, să se ridice până la cer. Să ajungă până la soldații noștri din Africa Orientală, soldații noștri cari se pregătesc de luptă, și să-l întărească. El se servească de avertisment pentru dușman. Cuvântul acesta să meargă dincolo de munți și de mări. Este un strigăt de justiție și de biruință”.

Trupele italiene înalțează

Soldații italieni trimiși de Mussolini în Africa sunt împărțiți pe două fronturi. Un front la nord de Abisinia, în Eritrea (provincie italiană), și altul la sud, în Somalia, tot provincie italiană.

Comanda frontului de nord o are generalul De Bono. Acesta și-a împărțit soldații în trei coloane, având în frunte pe generalii Maravigna, Santini și Biroli. În zorii zilei de 3 I. c., cele trei coloane, în urma ordinului generalului De Bono, au trecut granița Abisinie, în trei direcții, pe un

front de 70 de km., îndreptându-se spre cea mai apropiată fortăreață abisiniană, spre Adua. Italianii au trecut granița abisiniană fără nici o declarație de războiu.

După o înaintare de 15 km., trupele au trecut râul Mareb. Pe malul acestui râu și-au întărit poziția. S'au îndreptat apoi mai departe, spre Adua. Mergeau mai întâi avioanele, apoi infanteria, carele de asalt, geniu și aprovizionarea. Încă în seara zilei aceleia, trupele au ajuns în fața orașului Adua. Până aici n'au fost decât ciocniri mai mici.

Cetățenii orașului Adua sub comanda Rasului Seyum, s'au opus eroic, trei zile și trei nopți. Avioanele aruncau din înălțimi bombe ucigătoare. Duminică dimineața (6 Oct.) la ora 11^{1/2}, coloana comandată de generalul Maravigna, a intrat în străzile marginase ale orașului. Atunci bubuiturile tunului și mitralierelor au încetat. Au început în schimb lupte mai crâncene, luptele corp la corp. Pe străzile orașului lupta a fost ucigătoare, cu baionete și pumnale, pricinuind pierderi însemnate de amândouă părțile. Abisiniinii se luptau cu înverșunare, mureau mai bucuroși decât să se predea. 85 de soldați italieni au fost făcuți prizonieri. Abisiniinii în sfârșit au fost siliți să se retragă, lăsând Adua în mâinile italienilor. Pe frontul amintit luptă o sută de mii italieni, cu armele cele mai moderne, împotriva alor 35 de mii de Abisiniini. Până acum încă n'au fost folosite pe câmpul de luptă gazele. În Adua au fost omorite 40 de femei și 32 de copii. Numărul bărbaților morți nu se cunoaște.

„Vin aeroplanele”

Arma care va face pe italieni să câștige războiul, dacă-l vor câștiga, o formează aeroplanele. Abisiniinii stau rău de tot în privința aceasta. Italianii au bombardat posturile de radio abisiniene și mai multe localități. În orașul Gorakai au fost omorite de bombe cinci persoane și 15 rănite. A mai fost bombardată localitatea Sakota care are 1500 suflete.

Deasupra capitalei țării, Adis-Abeba, au sburat în continuu aeroplanele. Nu s'au aruncat însă bombe, deoarece ministrul italian a rămas în Capitală.

Spre inima țării

Trupele italiene, cari au ocupat Adua, s'au îndreptat spre orașul Axum, 40 km., depărtare de cea dintâi. Pe drum au avut pierderi numeroase, mai ales în tankuri, deoarece comandantul abisiniinilor a dat ordin să se sape gropi mari, și să se acopere cu crengi încât să nu se observe. Tankurile italiene cad în aceste gropi,

soldații din ele mor și scoaterea lor se face cu mare greutate.

Pe de altă parte abisiniinii sunt împărțiți în echipe mici, așteptând pela coșturi, întârziind astfel mersul armatelor italiene.

Luni dimineața a fost cucerit și orașul Axum. Generalul De Bono a dat ordin trupelor să se oprească și să-și întărească pozițiile, deoarece la 100 km. depărtare se află trupele Rasului Seyum, întărite cu 150 mii soldați noi, și 70 de mii soldați din cavalerie.

Cetățenii părăsesc orașul Adis-Abeba

Câteva zile înainte nimeni nu avea voie să părăsească Capitala țării. Negusul a primit însă înștiințare că avioanele italiene sunt foarte aproape și că au de gând să bombardeze orașul. S'a dat atunci voie tuturor să plece. Gara e plină în continuu și trenurile nu sunt destule pentru mulțimea celor cari vor să plece. Numai poliștii sunt obligați să rămână la posturile lor.

Lupte și pe frontul de sud

În primele zile ale războiului nu s'a auzit nici o știre dela frontul din sud. Lupta trecută însă, după mici încercări, s'au produs lupte puternice. Cea mai înverșunată s'a dat pe muntele Antiscio, la o înălțime de trei mii metri. Pe frontul de aici italienii au trimis 96 tancuri și mai multe escadrile de avioane.

În regiunea numită Ogaden, abisiniinii au avut pierderi mari. Două mii de soldați au fost omorâți. Deasupra localității Gherloguhi avioanele au aruncat, într-o singură zi, peste trei sute de bombe.

Frontul de sud se pregătește să atace orașul Harrar. Deocamdată, avioanele au fost trimise în recunoaștere.

Ce face Societatea Națiunilor în fața războiului italo-abisinian

Când am încheiat ultimul număr din gazeta noastră, Societatea Națiunilor se pregătea să facă o ultimă încercare de împăcare, fără calea armelor, a celor două țări certate: Italia și Abisinia. Membrii consiliului s'au așezat la masa de scris, dar penițele au rămas în călimare. Bubuitul tunurilor din văile abisiniene i-a făcut să pornească la lucru pe alt drum.

Pactul Societății Națiunilor prevede că în caz de război, împotriva celui vinovat trebuie să se ia anumite măsuri. Măsurile vor fi luate de către toate statele cari fac parte din Societatea Națiunilor. Un comitet format din 6 persoane a fost însărcinat să cerceteze care dintre cele două popoare ce se războiesc e vinovat de începutul războiului: cel italian sau cel abisinian. Comitetul, după ce a examinat faptele, a spus că vinovăția cade în sarcina italienilor, cari sub comanda doritorului de războiu Mussolini, a atacat pe nedrept altă țară. Vina Italiei e aceea că în dimineața zilei de 3 Octomvrie, trupele italiene din Africa, cele comandate la nord de generalul De Bono, au trecut granița Abisinie.

Vinovatul a fost găsit. Se caută acum măsurile cari vor fi luate împotriva Italiei. Și se caută să nu fie prea aspre, căci se tem cu toții că răsfățatul Mussolini ar fi în stare să facă un războiu european, dacă ar fi lovit prea aspru.

Turburări politice în Bulgaria

Joi, în 31. c. s'a descoperit la Sofia, capitala Bulgariei, cărările unui complot. Era vorba ca a doua zi să fie arestat Regele Boris, și mai mulți miniștri, pentruca puterea să fie smulșă din mâinile guvernului de acum.

În fruntea complotiștilor se afla colonelul Damian Wallseff, un ofițer neastâmpărat, care a dat și lovitura din primăvara anului trecut. De astă dată nu i-a reușit. El a fost arestat împreună cu vreo 90 de persoane. Scriu ziarele că el va fi condamnat la moarte.

Câtă armată are Rusia

Un mare ziar francez a făcut cercetări asupra situației militare a Rusiei, pe cari săptămâna trecută le-a dat la lumina tiparului. După acel ziar, armata rusească numără zece milioane de soldați.

Armata activă cuprinde, împreună cu unitățile ajutoare, un milion și jumătate oameni. Numărul ofițerilor e de patru zeci de mii. Rezerviștii contingentelor 1923—1934 se ridică la opt milioane jumătate.

Tunurile mici, sau artileria ușoară, numără patru mii cinci sute de guri de foc. Iar artileria grea, are 700 de tunuri. Numărul tankurilor și al automobilelor blindate e de trei mii cinci sute. Pe lângă cele spuse mai sus, Rușii mai au patru mii trei sute avioane dintre cari o sută cincizeci sunt de bombardament.

Șefii de partide în audiență la M. Sa Regele

Zilele acestea se vor termina manevrele regale din Bucovina. După manevre, M. Sa Regele va primi în audiență pe șefii de partide. Cel dintâi va fi primit d. Grigore Iunian. Apoi dnii Mihalache, Ost. Goga, Al. Vaida Voevod și ceilalți. Multă lume se întreabă, ce va ieși din aceste audiențe?

D. Titulescu vine în țară

A făcut mare valvă știrea de mai sus, primită din străinătate la începutul acestei săptămâni. D. Savel Rădulescu, subsecretar de stat la Ministerul de externe, întors din străinătate marțea trecută, a spus că până la sfârșitul săptămânii va fi în țară și d. Titulescu.

Unii spun că sosirea ministrului de externe ar fi în legătură cu anumite schimbări în politica externă a țării noastre. Alții spun că sosește pentru anumite schimbări în politica internă a țării și în sfârșit alții sunt de părerea că vine numai ca să fie de față la serbarea zilei nașterii (16 Oct.) M. Sale Regelui Carol al II-lea.

Cum e vremea

Spun cei ce se ocupă cu mersul vremii că vara anului 1935 e cea mai lungă vară dela războiul încoace.

Suntem în luna Octombrie și încă trăim călduri cu arșiță pe văi, pe câmpii sau chiar aproape de munte, ca'n zilele verii. În decursul lunii trecute a nins

pe înălțimile unor munți, dar ninsoarea s'a topit în urma valului de căldură.

Spun cei cari coboară dela munte că acolo căldura e mai mare decât în luna August. La București au fost marțea trecută (temperatura cea mai mare) 32 de grade, la Brașov 28 iar la munte, la Sinaia, 26. Temperaturile acestea au fost la umbră, la soare a fost căldura mai mare.

Cerul s'a încurcat în Ardeal, în Banat și în Oltenia. În celelalte provincii încă e senin.

Cu luna aceasta am intrat în luna boalelor. Fiecare lună de aci înainte aduce cu sine alte și alte boale. Acum sunt mulți răciți. Pentru sănătate lunile cele mai bune sunt Iunie, Iulie, August și Septembrie.

Dragoste de părinte

O dureroasă întâmplare la Timișul de sus

E mare dragostea de părinte. Legături adânci au unit pe vecie, trupezte și sufletește, pe părinte de copil. Și când vreo nenorocire îl paște pe vreunul, deopotrivă suferă și celălalt.

În săptămâna trecută s'a întâmplat la Timișul de sus, jud. Brașov, o dureroasă nenorocire, care a zdrobit inima tată. Iată cum s'au petrecut lucrurile. Ceferistul Mofaș Vasile conducea pe o linie îngustă niște vagonete încărcate cu pietriș. Impingea din greu, cu boabe de sudoare pe frunte, ca să treacă o ridicătură de pământ. Gândul îl fugea, cine știe unde, poate acasă, la nevastă și copil, cari așteptau o bucată de pâine de pe urma strădaniei sale. Și truda l-se părea astfel mai ușoară.

A ajuns la deal, a răsufflat puțin odihnindu-se și a pornit-o iarăși la drum. De astă dată vagonetele coborau, cu înălțimea mare, încât trebuiau ținute în puterea mâinilor. Deodată observă pe linie un copil, o odraslă nevinovată de vreo cinci anișori, cu soare'n ochi și flori în suflet, care se juca liniștit ca un ingeraș. Muncitorul a încercat să oprească vagonetele; n'a putut însă. A strigat la copil, strigăt desnădăjduit, și copilul n'a auzit. Vagonetele se apropiau meru, cu înălțimea tot mai mare. Deodată mintea ceferistului s'a oprit pironită parcă de un trăsnet din senin. În fața vagonetului în care se afla el, la câțiva pași, se afla propriul lui fiu. Când și-a văzut copilul amenințat de gblarele morții, când l-a auzit oasele truporului frânt sub greutatea vagonetului în care se găsea el, a simțit un nor prăpăstios ce-l acoperea gândurile. Lumina minții l-a părăsit odată cu sufletul copilului ce se înălța spre cer.

Când a ajuns jos, și-a părăsit vagonetul, tovarășul de muncă de mulți ani, pornind înspre desișul pădurilor. Ceilalți muncitori, după ce au auzit de întâmplare și și-au dat seama că a înnebunit, l-au luat și l-au dus la casa de nebuni.

Amestecul primejdios

De foarte multeori ne-a fost dat să citim în ziare indemnuri, sau să auzim în cuvântările ce se țin la popor, sfaturi pentru păstrarea portului strămoșesc. De câte ori am întâlnit acest indemn, mi-am pus întrebarea: E de vr'un folos? Are vr'un rost?

Până înainte cu șasezeci—șaptezeci de ani, nime nu a sfătuit poporul să-și păstreze portul, cântecile, jocurile națio-

nale, și tot și le-a păstrat, fără indemnul nimănu.

Trebuie să fie, deci, pricini mai adânci, cari fac ca un popor să-și păstreze portul și alte datini, ori să și-le schimbe. Și sunt într'adevăr.

Cât privește portul, noi ni-l-am păstrat cu ușurință prin veacuri, fără nici un indemn, pentrucă am fost un popor de plugari și de păstori, trăind în sate, departe de orașe. Am trăit izolați, deschiși niși de târgoveții cari erau rari și de cele mai multeori străini. Ba chiar întrarea sau așezarea la orașe, ne-au fost oprite multe veacuri.

Apoi românii dela țară nu au prea avut bani pentru a cumpăra stofe dela oraș. Acestea, mai de mult erau și prea scumpe și nu se putea apropia de ele ori și cine. Apoi stofele dela oraș erau anume pentru boeri, târgoveți, preoți, și în multe părți era oprit a le cumpăra orișicine.

Nu numai românii, ci toate popoarele din jur și-au păstrat portul lor național, până bine de curând.

Până când s'au înmulțit fabricile și au făcut stofe, giulgiuri și alte pânzetur, postavuri, năframe, etc. cu nemiluita. — Până când, din această pricină, stofele fabricate s'au ieftinit și s'au deschis nenumărate prăvălii, spre a le vinde, nu numai la orașe, ci și la sate. Până când a căzut iobăgia, s'a hotărât libertate pentru toți și orașele nu au mai fost încuiate pentru lumea dela țară.

Pricina de căpetenie pentru care pânza și pânura românească, țesută și lucrată acasă, a fost înlocuită cu pânură și giulgiu de fabrică, — a fost ieftinătatea acestora din urmă.

Deci un motiv de ordin economic a hotărât schimbarea portului național, pe unele locuri. Și când e vorba de cruce și câștig, indemnul sau sfatul nu pot trage în cumpănă.

De aceea ori cât l-ai bate la cap pe cineva, care s'a convins că se îmbracă mai ieftin și mai trainic în târg decât din războiul lui, va scoate războiul din casă.

Motivul acesta, când e adevărat, nu poate fi combătut, nici înfrânt. Numai cât de multe ori omul se înșală fără să bage de seamă, și se îmbracă mai scump dela oraș, decât de-acasă.

Dar mai sunt și alte pricini, nu tot așa de blagoslovite. Mai este lenea, care mai bine cumpără de-a gata. Mai este fala, mândria: să te deosebești de alt om ori de altă femeie din sat. Să te asemeni cu târgoveții. Ba nici să nu te mai cunoască alții, că nu ești domn ori doamnă.

Aceste sunt pricini păcătoase, și ele trebuiesc veștejite. Pentrucă cei cari le dau se păgubesc, dau pildă rea și, de obicei, mai aduc și alte datine streine în sat, de care nu e nici o nevoie: năravuri rele, cântece, dansuri străine, și ne împereștează nu numai satul, ci și sufletul cu lucruri nefolositoare, ba chiar stricătioase.

Dela Secțiile „Astrei“.

A fost îngropată de vie. Femeia Elena Nistor din comuna Ghimeș, jud. Cluj, s'a dus în marginea satului, la niște gropi, să sapa pământ ca să-și lipească locuința. Gropile erau mari, adâncite. La un moment dat, s'a surpat partea de deasupra, acoperind sub greutatea pământului trupul femeii, care a fost scoasă afară moartă.

Sfintire de biserică la Aldea și Mărtinuș

Misiuni populare — Botezul a 16 oameni vârstnici — Binecuvântarea celor două biserici — Miruirea a 20 de oameni mari — Banchetul

Cele două comune Mărtinuș și Aldea de pe valea Homorodului, din mijlocul săcuimii, nu de parte de Odorheiu, au avut în 6 Oct. zi de mare sărbătoare.

Încă de vineri seara — 4 Octomvrie — a sosit la Mărtinuș pâr. director Iuliu Maior, făcând misiuni populare, românilor săcuizați din acele două comune. Sâmbătă seara a avut fericirea de a chiar boteza 16 oameni mari și copii de câte 6—16 ani cari întorcându-se de la unitarieni — cari nu cred în Sfânta Treime, decât într'unul singur Dumnezeu, pe Fiul nerecunoscutului de Dumnezeu și cu atât mai puțin pe Spiritul Sfânt — au trebuit botezați în numele Tatălui și al Fiului și al Spiritului Sfânt, care sunt Treimea cea de o ființă și nedespărțită.

A fost această ceremonie ceva ne mai pomenit. Cel mai tânăr botezat era între 5 și 6 ani, iară cel mai bătrân de 72 ani. Și mai interesant, ceva ca pe vremea celor dintâi creștini! S'a botezat deodată tatăl cu fiul și mama cu fișă-să! Lăcrămile curgeau giroaie din ochii celor de față. Și era noaptea, după ora 10, capela luminoasă de luminările nașilor. Parcă ne aflam în catacombe!

Am fost și la Comănești, unde avem deja 70 de suflete și o clopotniță veche stricată, fără clopote în ea. Proprietarul pe al cărui grădina s'a zidit aceea clopotniță, bătrânul curator Szabó István, în vârstă de 79 ani, ne istorisește, cum a fost odată și el la Blaj, chiar la „Excellența Sa Victor Mihály” și cum, când i-a povestit că un clopot este prea puțin, și-a scos portmoneul și i-a dat să cumpere și al doilea clopot, numai să nu-și gădărească legea. Și a venit războiul, și le-au dus un clopot, și apoi au venit și i-au dus și pe cel de al doilea, ca să nu le rămână valahilor aici un clopot de aducere aminte că pe vremuri și ei știau vorbi românește.

Fie iertatul Mitropolit Vasile dacă s'ar fi putut trezi numai câteva ore, ca să vadă, ce frumoasă serbare s'a făcut atât la Aldea cât și la Mărtinuș, în bisericile zidite în cea mai mare parte pe cheltuiala lui!

Dimineața la 8 și jumătate sosește trimisul Blajului, Reverendisimul Domn Gheorghe Dănilă, canonic mitropolitan și referent, în Preavenaratul Consistor de la Blaj, al treburilor bisericesti din Săcuime. E primit cu benderii, mai întâi la Aldea. Vorbirea o ține un călăreț în românește iar altul în ungurește. Le răspunde pâr. canonic. La intrare în sat altă vorbire de binevenire, poartă triumfală, apoi vorbirile autorităților, în ușa bisericii preoțimea noastră. Le răspunde tuturor mai întâi românește apoi ungurește pâr. canonic. Se începe sfintirea apei, încununarea bisericii, înainte mergând 2 diaconi aduși a-nume de la Blaj și doi teologi cătăreți, apoi 6 preoți și pe urmă pâr. canonic, îmbrăcați cu toții în odăjdii luminoase aduse a-nume din catedrala Blajului. Incepe apoi liturghia, cântăcorul „Astra” de la Odorheiu, la „Cari pe Heruvimi”, la prefacere și la cuminicare cântă „la rugăciune” muzica militară de la Odorheiu. La sfârșitul liturghiei predica frumoasă a pâr. canonic, spusă mai întâi românește și apoi într'o ungurească „destul de bună”.

Era 11 și jumătate când am putut pleca spre Mărtinuș, unde s'a repetat aceeași ceremonie, pâr. canonic având facultatea ca în aceea zi să „bineze” adică să slujească două

sfinte liturghii după o altă. Dar mai întâi benderiu de călăreți și aici, cu vorbiri, pe urmă întâmpinări, poartă triumfală cu patru vorbiri și cu multe buchete de flori. Un copilăș a spus românește o poezie care a plăcut mult. Că, uitasem să pomenesc, ce învățători harnici sunt, atât la Aldea, cât și la Mărtinuș. Adevărați apostoli, cari lucrează cu dragoste și ajung la rezultate foarte frumoase. Ce noroc că în acele două comune s'au nimerit învățători și preot bun!

După sf. liturghie banchet. Și încă ce banchet! Mese lungi pentru cărturari și altele pentru sătezi într'o grădină de pomat. Cărturarilor le-au fiert materiile din sat, iară sătenilor soldații din Odorheiu, și, mi-se pare, că mai bine au umblat sătenii decât domii. Și apoi toaste, până-i lumea. Curatorul din Mărtinuș a ținut 3 toasturi, și încă cu ce vervă, de credeai că le-a învățat de rost! Apoi a început să vorbească un alt țaran, bătrân de vreo 80 de ani, din Merești, căruia însă i-a luat vorba din gură altul, mai puțin bătrân, dar mai sfătos. Pe urmă mi-s'a prezentat un bătrân de 93 de ani, care, în loc de toast, n-a cântat „Unule născut Fiule” și „Nașterea ta Hristoise”, românește, semn că pe când era el copil se mai cânta încă românește pe acele plaiuri.

Laudă i-se suvia, în primul rând, Domnului președinte Gheorghe Andrieș de la Odorheiu, care până și de muzică militară s'a îngrijit și a dovedit o înțelegere rară pentru cauza românească din acele părți. Nu i-se pot recunoaște în destul vrednicia domnului primpreședinte Dr. Macedon Cionca de la Osland, care este adevăratul suflet al plasei sale. Numai busul Dumnezeu știe, cât a lucrat acel om pentru românizarea săcuimii din plasa sa. Și cum îi cunoaște pe toți cu numele și cum îi știe înșira, care cu cât a contribuit la ridicarea bisericii celei noi! Nici n'am văzut însă primpreședinte atât de plăcut de popor și cu atâta autoritate. Să mai aibă România mulți de aceștia, ce bine ar fi!

Nu mai pre jos e și daa primpreședintelui, originară din familia Gherman de la Bșinș, care s'a îngrijit de podoba caselor Domnului. Să vedeți, ce fețe de masă admirabil cusute, și încă românește, a cinstit celor două biserici!

Să fi văzut amândouă bisericile încununurate cu grădini de flori proaspet aranjate de grădinarul din Odorheiu! La Aldea le-a plantat notarul unitarian.

Să nu uit să amintesc de directorul școlar din Mărtinuș, dl. Al. Gligor, care de 3 nopți n'a mai închis ochii, numai ca să reușească bine lucrurile. Nici de tânărul secretar notarial Pavel Țibrea, care, deși ortodox, face pe cantorul nostru.

Că apoi cât a lucrat pâr. protopop Gheorghe Ivan de la Odorheiu, până a văzut acele două biserici ridicate, nici nu mai trebuie să amintesc!

Dacă și guvernele noastre și-ar ști face datoria față de Săcuime, ca acești slujbași vrednici, în câteva zeci de ani am ajunge la rezultate minunate. Să mădăduim însă să lucrurile se vor întoarce spre bine și acolo sus!

Correspondent

Iubiți cetitori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!

M. Sa Regele la Săliște. În decursul verii trecute s'a făcut șoseaua de munte Sibiu-Tg. Jiu. În duminica trecută șoseaua a fost inaugurată cu pompă mare, de față fiind și M. Sa Regele Carol al II-lea. Suveranul a venit cu un tren regal până la Săliște, însoțit de Marele Voevod Mihai, de d. Gh. Tătărescu și de câțiva miniștri. În gară așteptau prefecții județelor Sibiu, Alba și Hunedoara precum și lume multă de cărturari și țărani. Au plecat de aci cu mașinile la Polana unde M. Sa Regele a tăiat panglica, semn că pe șosea se poate circula în voc.

Clasa Marșului Voevod a început cursurile. La 1 Oct. s'au deschis cursurile claselor din care face parte Marele Voevod Mihai. S'au deschis nu la București, ci la Sinaia, în castelul Peleş. Se știe că M. Sa Regele supraveghează în desaproape instrucția școlară a Principelui Moștenitor. Din acest motiv, cursurile se vor face la Sinaia, însă numai până ce va pleca M. Sa Regele la București. Clasa Marșului Voevod Mihai va trece atunci în palatul regal din Capitală.

S'a împlinit un an de la moartea regelui Alexandru al Serbiei. Miercuri trecută, în 9 l. c., s'a împlinit un an de când regele Alexandru al Serbiei, plecat să facă o vizită francezilor, a fost omorât de gloanțele unor teroriști, la Marsilia, cât ce a pășit pe pământ francez. Cu acest prilej s'au slujit slujbe religioase în toate orașele sârbești, și o mulțime de locuitori au făcut pelerinaj la mormântul lui. Tovarășii ucigașului vor fi judecați în curând de către judecătorii din Franța.

Primiri la Școala Comercială Elementară de băieți din Blaj. Pe lângă Școala Comercială Superioară de băieți din Blaj se înființează, cu ziua de 15 Octomvrie a. c., clasa I. elementară de comerț, în care se pot înscrie absolvenții a patru clase primare cari au de gând să devină comercianți sau să continue Școala Comercială Superioară. Taxa de înscriere și de frecvență Lei 1700, taxa de întreținere la Internatul școlii Lei 6125 pe tot timpul școlărității.

Se vor întoarce din Rusia 140 de prizonieri. Ministerul de externe a primit înștiințare că 140 de prizonieri, rămași în Rusia din timpul războiului, vreau să se întoarcă în țară. Banca Națională a fost rugată să le dea bani străini, ca ei să poată veni în patrie.

Urmele trecutului. Într'o comună din jud. Tulcea (Dobrogea) s'au găsit niște oseminte ciudate, așa de mari încât nu se știe ce animal a fi avut așa picioare. Un os lung de un metru, și cine știe cât s'a fi rupt din el, gros de o jumătate de metru iar la cântar trage 8 kgr. Osemintele de cari scriem au fost găsite de un țaran, pe când săpa la o fântână. La fața locului a plecat imediat un profesor de la oraș ca să facă cercetările de lipsă.

Într'o zi, două nenorociri de aeroplan. Luni trecută s'au întâmplat în țară două nenorociri de aeroplan: Una la Cernăuși și alta la București. Cel de la Cernăuși cobora spre pământ împreună cu alte șapte avioane.

la să nu fie ajuns de cel din urmă, a dat însă mai mare motorului și astfel a ajuns pe urmă cu o viteză mai mare decât trebuia. În această pricină mașinările au fost sfărâmate de tot, încât nu se mai pot întrebuiși, iar cel doi ofițeri cari se aflau în aeroplan au fost grav răniți. — Altă nenorocire s'a întâmplat la București. Un aeroplan a căzut dela o înălțime destul de mică. Mașinările s'au stricat dar ofițerul a rămas neatinș.

S'au început manevrele regale. Duminică, în 6 l. c., s'au început manevrele regale. Cele două partide, de roșu și albastru, și-au ocupat poziții de luptă în jud. Suceava (Bucovina). În urma ordinelor primite fiecare a început înaintarea, căutând să dea înapoi dușmanul. După prima zi nu s'a putut cunoaște bine rezultatul. Se pare că partidul roșu a înaintat mai mult. Partidul albastru se pregătește, când scriem aceste știri, să-și întărească frontul, ca nici un pas să nu mai dea înapoi. Manevrele mai țin câteva zile. Spre sfârșit, va merge acolo și M. Sa Regele.

La Iași s'a văzut o stea în timpul zilei. Joi trecută, după ce s'a revărsat blîndor lumina zilei alungând întunerecul nopții, s'a observat la Iași că o stea rămâne, stărue să lucrească mai departe pe bolta cerească, în loc să meargă la culcare cu celelalte surate ale ei. Era o dimineață senină, bolta cerească era ca întinsul unei mări liniștite. Locuitorii priveau, grupuri, grupuri, nedumeriți spre stea care a lucit până la ora 12, când, oboșită, a plecat în urma celor cari au pornit la drum odată cu primele semne ale zorilor de dimineață.

Un american a fost dat afară din Italia. Americanii sunt oameni cam slobozi la gură. De multeori spun verde, pe față, chiar și lucruri cari, deși adevărate, supără pe alții. Săptămâna trecută era în Italia un american bogat. Impreună cu mai mulți prieteni a fost într'o seară la restaurant. Văzând că toți părtașii Abisiniilor vorbesc în șoaptă, i-a trecut prin gând o trăznăe. A deschis fereastra restaurantului și a strigat din toate puterile: Trăiască Abisiniia. După această faptă, cu primul tren a fost dat afară din țară.

O trăsură intră într'o prăvălie. Lună trecută s'au speriat caii unei trăsurii de plășă din Brașov. Birjarul s'a trudit să-i oprească dar n'a putut. Caii alergau cu o luțală nebună, străbătând străzile și piețele. La un colț caii au dat busna în ferestrele unei prăvălii. Când a văzut că se apropie nenorocirea, birjarul a sărit din trăsură așa că a scăpat cu viață. Caii au zdrobit ferestrele și au intrat în prăvălie. În urma loviturii puternice un cal a murit iar celalalt a rămas fără picioare. Păgubele comerciantului sunt foarte mari.

Un fier înroșit cade peste trupul unui muncitor. La o fabrică de fierării din Timișoara s'a întâmplat săptămâna aceasta o cumplită nenorocire. Câțiva muncitori au prins cu clește mari o bucată mare de fier înroșit ca să o ducă la atelier. În drum fierul înroșit a fost scăpat și a căzut pe trupul unui muncitor, făcându-i o rană grozavă. Muncitorul a fost dus la spital, dar sunt puține nădejdi că va scăpa cu viață.

Un nebun își aprinde casa. Locuitorul Traian Nicolau, de 38 ani, de fel din Constanța, a fost până acum două luni într'un spital din București, unde doctorii căutau să-l vindece de cumplită boală a nebuniei. Acum două luni a fost trimis acasă, deoarece se credea că e pe deplin vindecat. Două luni a

trăit omul liniștit, văzându-și de ale casei. Joi trecută însă i-a apucat din nou nebunia. A pus mâna pe un topor și a încercat să-și omoare soția. Aceasta însă a fugit, scăpând cu greu din mâinile lui. Nebunul a început atunci să strice tot ce avea prin casă, a dat apoi foc casei, s'a desbrăcat de haine și a ieșit afară jucând în jurul focului. Vecinii au sărit îngrijorați, au prins pe nebun, i-au legat buștea și l-au dus la poliție. De aici a fost trimis din nou la spitalul de nebuni din București. Focul a fost stins până nu a făcut pagube prea mari.

O bandă de țigani după pradă. Duminică trecută, înspre Inserate, o bandă de 16 țigani au intrat la o crâșmă din Timișul de sus, spunând crâșmarului să le dea toți banii, de unde nu, îl vor omori. Crâșmarul făcându-se a căuta după bani, a ieșit în curte strigând după ajutor. Câțiva locuitori au sosit imediat, dar nu s'au putut apropia de banda de țigani. Au fost anunțate atunci posturile de jandarmi din jur și poliția din Brașov, care a trimis câțiva polițai cu un camion. Țiganii au fost prinși, legați buștea și duși la închisoarea din Brașov.

În Bihor au apărut lupii. Locuitorul Buta Vasile, din com. Cresniș, jud. Bihor, a plecat la târg la Beiuș ca să vândă patru berbeci. Pe drum a poposit la pădurea satului, la locul numit Dealul Mare. Berbecii pășteau liniștiți pe câmp când s'a culcat el. Când s'a trezit a băgat de seamă că berbecii nu sunt prin apropiere. Căutând mai de aproape, a găsit doar oasele, căci carnea a fost mâncată de lupii cari au coborât din pădurile apropiate.

A fost împunsă de taur. Femeia Marla Gh. Coljoca, din comuna Slobania Mare (jud. Ismail), s'a dus la fântâna din mijlocul satului, ca să aducă apă. Pe drum s'a întâlnit cu taurul satului care fugea nebunește, scăpat din grajd de paznicul lui. Taurul, printr'o lovitură puternică, a spintecat trupul femeii, care n'a mai făcut decât câțiva pași și a căzut moartă. Primarul comunei, precum și paznicul, au fost arestați, căci ei știau că taurul era năvălaș și totuși nu l-au îngrijit cum trebuia.

† Raveca Ormenișan, măr. Reco după o boală îndelungată, împărtășită fiind cu sf. sacramento, a încetat din viață, luni în 30 Sept. 1935 în anul al 72-lea al etății. A fost înmormântată în cimitirul familiar din Șanla în ziua de 2 Octombrie 1935 ora 3 p. m. după ritul bisericii gr. cat. — *Odlhneasca în pace.*

Deschiderea cursurilor la Șc. Normală de fete din Gherla

La 1 Octombrie, Școala normală de fete din Gherla și-a deschis porțile ca să primească pe tinerile școlărițe, luminațoarele de mâine ale satelor. Motivul pentru care a început de astă dată cu întârziere, a fost că s'a ridicat pe seama școlii clădire nouă, care nu a fost terminată decât acum.

Dimineața la ora 8 în susnumita școală s'a celebrat sf. liturghie, de față fiind întreg corpul profesoral, împreună cu elevele. După sf. liturghie s'a făcut sfințirea apei stropindu-se noua clădire, profesoarele și elevele. Păr. Deac a ținut apoi o vorbire de bun sosir elevelor, dându-le povești de bună purtare, îndemnându-le la studiu, la stimă și iubire față de profesoare.

Dș. directoare Susiu mulțumește apoi P. Sf. Sale Episcopului Dr. Iuliu Hossu pentru că s'a trudit pentru înălțarea noului edificiu împinteniind pe eleve, cu un motiv mai mult, la muncă. Elevele au plecat apoi în clasele lor. (c.)

Ziua ocrotirii animalelor

Animalele sunt cei mai buni tovarăși ai noștri. Cu animalele lucrăm și cu ele ne ținem gospodăria. Animalele sunt ajutorii noștri fără de glas. Ele sunt averea noastră cea mai mare.

Dumnezeu a lăsat animalele în stăpânirea noastră. Ele ne slujesc. Sunt prizonierii noștri.

Pe acești prizonieri să nu-i asuprim. Să nu fim tiranii lor, prin bătaii și schinjurii. Din contra, să le arătăm recunoștința pentru slujba ce ne-o fac și să fim totdeauna cu dragoste și milă față de ei.

Calugării și anahoreții de demult străduindu-se să instăpânească mila și bunătatea între oameni, s'au îndreptat mai întâi spre animale. Și animalele, chiar și cele sălbatice s'au apropiat de ei supunându-li-se cu încredere. Aceasta n'a fost o minune, ci o dovadă a puterii mari pe care o răspândea curata lor iubire și mila față de animale. Sub vraja acestei iubiri, animalele nu mai simțeau groază de răutatea omului și se apropiau de el.

Sfântul Francisc din Assisi, care a trăit în Italia pe la începutul veacului al XIII-lea, a fost cel mai mare iubitor de animale. Viața lui întreagă este plină de fapte frumoase, cari dovedesc dragostea cea mare pe care o avea pentru animale, acești „frați ai noștri mai de jos”.

Țările din Apusul Europei, amintindu-și de aceasta dragoste mare a Sfântului Francisc din Assisi față de animale, au hotărât, ca în ziua de 4 Octombrie, ziua morții Sfântului Francisc, să prăznuiască mila și bunătatea omului față de animale. Au numit această zi de 4 Octombrie *ziua internațională a ocrotirii animalelor*.

În această zi se fac slujbe în biserici și se binecuvântă animalele de pe câmp și din grajd; să țin vorbiri și se dau sfaturi cum trebuie să se poarte oamenii față de puzderia de vietăți cari îi încunjură.

Această zi este o zi de reculegere pentru oameni, cari se leagă să ocrotească animalele, socotindu-le întocmai ca și ei.

La noi în țară încă este o Societate pentru ocrotirea animalelor. Această societate se străduiește din toate puterile să facă oamenii să fie miloși față de animale și să se poarte cu toată dragostea față de ele.

Pentru a se putea ajunge acest scop, e bine ca îndemnul să se dea acolo la sate, oamenilor cari trăiesc încunjurați de animale. Potrivit pentru aceasta este ziua de 4 Octombrie, ziua Sfântului Francisc din Assisi, socotită în toate țările din Apus ca ziua internațională a ocrotirii animalelor.

La noi se țin multe feliuri de zile:

ziua mamei, ziua copilului, ziua apei, ziua laptelui, ziua poamelor, ziua cărții. Unele dintre acestea zile se prelungesc în săptămâni, cum sunt cele ale laptelui, ale poamelor și ale cărții.

Toate zilele acestea se prăznuiesc mai mult la orașe. Aici se țin adunări cu vorbiri multe și cu tot felul de sfaturi. Vorbesc despre mame, femei cari n'au fost niciodată mame, dau sfaturi despre creșterea copiilor, oameni cari n'au avut niciodată copii și se arată însemnătatea și bunătatea laptelui, acelor cari n'au avut și nu vor avea niciodată vaci.

Acestea zile să se prăznuiască numai la sate. Acolo sunt mame și copii mulți cari au trebuință de sfaturi; acolo sunt poame și animale multe și sunt avuții cari trebuie grijite și ocrotite.

Acolo își au rostul toate acestea praznice și numai acolo își va avea rostul și ziua internațională a ocrotirii animalelor.

Ion Popu-Câmpeanu

Exportul produselor agricole

Toamna este timpul când fiecare țară agricolă caută a-și face sosoteala producției sale agricole, stabilind necesitățile interne, destinate consumului. El trebuie asigurat, și numai după aceasta se poate exporta prisosul de produse. Cercetând diferite date asupra acestei chestiuni, am aflat o multitudine de lucruri pe cari le cred necesare a le pune la îndemâna cititorilor noștri.

Pentru asigurarea consumului intern, Statul a socotit că este necesar circa 2.500.000 tone grâu (tona = 1000 kg.) din producția totală a anului curent. Numai după asigurarea acestei cantități se va putea face exportul restului de producție. Până atunci Statul va opri exportul de grâu, iar negustorii de cereale vor face afaceri interne.

Cercetând producția de porumb nou, se crede că se va putea exporta un milion tone, din producția totală a anului, stabilită la 4.800.000 tone. Restul va fi destinat consumului intern, mai ales, că producția nu a fost pe întregul suprafața țării la fel. Sunt multe regiuni cari au fost bântuite de secetă, și unde producția este slabă.

În luna August s'a exportat: grâu circa 14.612 tone; porumb 44.486; orz 34.633; ovăș 2.324; fasole 4.421; mazăre 1343; linte 718; rapiță 9.926; floarea soarelui 1.166; cânepă 609; în circa 775 tone.

Făcând o asemănare între exportul total al anului trecut la această dată, constatăm, că la un exort de circa 634.777 tone produse agricole din anul acesta, anul trecut s'au exportat numai 612.122 tone.

Iată destinația cerealelor exportate în aceste 8 luni: Italia cu circa 52.250 tone grâu, 48.392 tone porumb, Anglia cu circa 44.873 tone grâu și 18.777 tone porumb, Elveția cu circa 18.421 tone grâu, și 4.441 tone porumb, Austria cu circa 4.725 tone grâu și 87.174 tone porumb, Ungaria cu 57.368 tone porumb, Grecia cu 25.000 tone porumb și Franța cu circa 669 tone grâu și 4536 tone porumb.

Din toate aceste date se poate vedea că exportul nostru de agricole, totuși nu a fost așa de mare ca în alți ani. Aceasta se datorează lipsei de cereri, unde am fi putut face un export mai mare și lipsei de asigurare a legilor după care se conduce exportul.

Să sperăm însă că în aceste luni de

toamnă să putem face un export mai mare, bineînțeles, după ce vom asigura consumația internă și după ce se vor asigura legile necesare unui bun export.

Olimplu I. Barna

Ingrijirea vinului nou

Pentru ca viul nou să fie mai bun și să capete bunătatea viului vechiu, trebuie să-i dăm anumite îngrijiri. Aceste îngrijiri sunt:

Sfârșitul ferberii mustului. Multe vinuri preparate din struguri culeși târziu, din lipsă de Crame (unde se ține teasul de stors struguri) bune, nu fierb definitiv, ci rămân dulcegi. Un vin obișnuit rămas dulceag, după fierberea mustului, nu este o bucurie. Acest vin, dulceag, nu se limpezește bine, se turbură primăvara, se îmbolnăvește curând și nu se face repede. Numai vinurile cari au 14—15 grade alcool, pot rămâne dulcegi, fiindcă la o așa mare tărie, fermenții vinului nu nu mai pot lucra, iar dulceața rămasă în vin nu este o primejdie. Dimpotrivă, vinurile tari, trebuie să fie dulcegi, ca să fie mai plăcute.

Când un must nu și-a isprăvit fierberea și viul a ieșit dulceag, trebuie să luăm măsurile ca acest vin să fie vândut cât mai repede, sau să-l refermentăm, adică să facem așa fel, ca tot zahărul (dulceața) ce a mai rămas în vin, să fie prefăcut în alcool. Pentru aceasta, viul rămas dulceag li amestecăm drojdia cu un băț și-l tragem în vase mici de câte 20—30 deca, pe care le așezăm într'o cameră caldă (18°—20° C.).

La căldură potrivită viul își sfârșește fierberea. Când se întâmplă că deși am pus vinul dulceag la cald, el întârzie de a intra în fierbere, atunci trebuie să-i adăugăm mai mult must în plină fierbere) 3—4 litri la 100 litri vin, amestecând bine vinul cu un băț. Peste 8—10 zile, vinul dulceag își sfârșește fierberea. Când ne-am încredințat, prin gustare, că viul nu mai are dulceața, atunci deschidem ușile și ferestrele, pentru ca vinul să se limpezească, la frig, în vederea pritoacului (când se trece viul dintr'un butoi în altul).

Examinarea vinului. Înainte de a face pritoacul, viul nu trebuie să fie examinat la gust și la statornicia culorii.

Pentru examinarea gustului, scoatem din butoi puțin vin într'un pahar și ne uităm dacă este limpede îndeajuns, dacă are miros de vin sănătos și gustul plăcut. Un vin nou, înainte de pritoac, trebuie să fie destul de limpede, să aibă culoarea galbenă (verzuie) cu începuturi de gaz carbonic și cu gust proaspăt de vin nou.

Pentru examinarea statorniciei culorii, scoatem din butoi o jumătate de pahar de vin, pe care îl lășăm la aer două zile. Apoi examinăm culoarea vinului la lumină. Când culoarea vinului din pahar, a rămas neschimbată, atunci înseamnă că viul este sănătos, și i-se poate face pritoacul deschis. Când vinul din pahar își schimbă culoarea, — se ale albe într'o culoare ruginie, iar cele roșii într'o culoare cărămizie, și se turbură, înseamnă că viul nu are statornicia culorii și este bolnav de îngălbinire oxidativă. Acest vin, trebuie tras închis în butoaie afumate, sau lecuit cu metabisulfid.

În deobște se schimbă la culoare vinurile preparate din struguri stricați (mucegăiți, bătuți de grindină, mănăși, și așa m. d.).

Pentru lecuirea vinului care se îngălbenesc la aer, (ruginesc), ardem în butoiul gol în care urmează a fi pritoacul vinul, fitiluri de pucioasă îngrâunțate de 25—30 la 100 deca. Ca să fim mai siguri că vinul nu va rugini pe viitor, în loc de fum de pucioasă întrebuițăm 80—100 grame metabisulfid de potasă la 100

deca vin. Sarea de metabisulfid o punem într'o punguliță și o agățăm de canaua prin care trece vinul în pritoac. Vinul din butoi curgând prin boabele de sare, se viadeacă de boală și nu-și mai schimbă culoarea la aer.

Pritoacul (trecerea vinului dintr'un butoi într'altul) **vinului.** Când viul s'a limpezit îndeajuns, după sfârșitul fierului și toată turbureala s'a așezat la fund, formând drojdia vinului, facem primul pritoac al vinului. De obicei primul pritoac îl facem în Decembrie sau Ianuarie, când vinul s'a limpezit de frigul de toamnă. Ușii potgoreni nu fac primul pritoac al viului zicând că: „Drojdia hrănește vinul”. Această părere însă poate fi îndreptățită numai în cazul când strugurii au fost bine copti, sănătoși, butoaiele curate și mustul limpezit cu fum de pucioasă, înainte de fierbere. Dar cum întotdeauna aproape, este greu să avem struguri cu totul sănătoși, butoaiele prea curate, putem zice că „Drojdia atrică vinul”. Deci tragerea vinului de pe drojdie trebuie făcută, îndată ce viul s'a limpezit în toamnă.

Mai mult decât atât: Când vinul este preparat din struguri mucegăiți, bătuți de grindină, împotmolii tare sau mănăși tare, atunci primul pritoac îl facem imediat după ce viul a isprăvit de fermentat și de limpezit puțin. În acest caz drojdia vinului cuprinde aproape toate boalele, deoarece viul nu întârzie a se îmbolnăvi.

Umplerea butoaielor. Viul din butoi încetul cu încetul se adă și face astfel un gol. În acest gol poate intra sămânța de floarea viului, oțetirea și chiar și alte boale, care îmbolnăvesc, vinul.

De obicei, viul nou se adă mai mult, decât viul vechi, fiindcă pierde cu timpul gazul carbonic care se găsește în vin foarte mult după isprăvirea fierului. De aceea butoaiele cu vin le umplem până la primul pritoac, de două ori pe săptămână, iar după pritoac, odată pe săptămână.

Umplerea gurilor din butoaie o facem cu vin sănătos și de aceeași varietate. Când nu avem cu ce face umplerea butoaielor, atunci putem afuma gurile cu fum de pucioasă, sau băgăm pe urmă agățat de sfoară, un săculeț cu sare de metabisulfid (50—100 grame), care să se înmoaie cu vârful în vin. La nevoie putem turna peste vin jumătate kg. ulei de vaselină sau de masline, care împiedică intrarea în vin a boalelor, sau să dăm drumul în vin, din când în când, la câteva pietricele de rău (cremene) care ridică vinul și vasul rămâne plin.

Odată cu umplerea gurilor din butoaie, facem ștersul butoaielor de mucegai și afumarea pivniței cu fum de pucioasă, arzând pe o tablă cu jar, două trei mâini de pucioasă și închidem bine ușile și ferestrele.

Prin urmare îngrijirea viului nou este de mare însemnătate pentru podgoreni, fiindcă vinurile noi, îngrijite mai de aproape, se limpezește mai repede, capătă un gust mai plăcut și se pot vinde mai curând și cu un preț mai bun.

(Din „Drumul Nou“).

I. Ștepeanu-Volnova

Inginer-agronom

Din adâncul mărilor

Urmărim îndeaproape de obicei numai viața de pe uscat, a oamenilor din jurul nostru sau cel mult a animalelor și a plantelor de cari ne servim. Alături de uscat însă, în apele cele ce-și pierd marginile în depărtări parcă de neajuns, mii de soiuri de animale dau o viață de multe ori mai interesantă decât pe pământ. Mișună acolo animalele, mari și mici

urmăresc unele pe altele și se mănă așa cum se împușeau oamenii în războiul mondial.

Dar însuși fundul apelor e interesant și rednic de a fi cunoscut mai de aproape. Pe șesat sunt munți și dealuri, văi prelungi în ari sunetul răzbate departe și se atinge pe acutul, ea un fir de viață chinuit, și șesuri atinse pe cari se pierde, destrăându-se, priverca omenească. Și munții și văile atrag. Ba chiar și șesurile în cari anumite suflete își găsesco mai temeinică liniște.

Fundul oceanelor încă are forme diferite, deosebite. Sunt oameni de știință, mănăți de o flacără lăuntrică spre locurile necunoscute, întunecate omenirii de până acum. Ajunși la ele, bărbații aceia îndrăgostiți de viața multă și de luminoasă, scot din întunecarea de veacuri lucrări vrednice de a fi știute, le luminează prin flacăra ce arde în sufletele lor și le dăruiește rod copt omenirii. Sunt o seamă dintre aceștia cari se ocupă cu viața ce se scurge tăcută pentru cei mulți de pe pământ, cu viața din adâncul mărilor, și cu forma pe care o are fundul oceanelor.

Bărbații de cari am amintit, au dovedit că pământul din adâncul mărilor se aseamănă mult cu suprafața uscatului. Se găsește în oceane văi adânci, munți înalți și dealuri, mai mari ori mai mici.

Fundul Oceanului Atlantic se pare să e cel mai schimbăcios. Se surpă mereu, se formează văi ori se ridică munți înalți, când se face într'un loc surprătură mare, se mișcă apele, până la depărtări mari, cu purtate de vânturi pe pământ nelălmăite. Iar animalele se învârt, se ridică și se lasă în jos, se lovesc unele de altele mai altcum decât oamenii în timpul marilor revoluții. Punctul cel mai adânc al Oceanului Atlantic atinge 8 km. în mijlociu însă, adâncimea lui e de 5 km. Spun bărbații de știință că Atlanticul e străbătut dela miez-noapte spre miez-zi de două văgăuni mari. Ne putem închipui ce văgăuni mari vor fi, când știm că din suprafața pământului patru părți sunt de apă și numai una de uscat.

Spun aceeași bărbați că surprizele ce se fac în adâncul mărilor sunt semo că suntem la începutul unor schimbări pe suprafața pământului.

Cărți nouă

Ceasuri de închinare de Sf. Alfons de Liguori, traducere în românește de *Pr. Francisc Hubic*. Tipărită în Tipografia „Sf. Vasile” din Bixad cu cheltuielile Părinților Călugări Basiliani. Pagini 158, preț 20 Lei.

Cărticică frumoasă tipărită care ne învață cum să ne cucernicim, aducând închinări de fiecare zi din lună în fața Preasfântului trup al Domnului, cuprins în chivotele altarelor. Iată căturate au fost scrise de un mare sfânt al bisericii care, prin aceste închinări și prin altele asemenea, a găsit calea cea mai ușoară spre rai. Mare binefacere pentru sufletele arzătoare de dragoste pentru Isus. Școlărirea mai răsărită și toți cucernicii creștini cunoscători de scrisoare, pot avea în această cărticică un măestru povătuitor de fiecare zi spre o viață creștinească mai înaltă.

Se află la Mănăstirea Părinților călugări dela Bixad, precum și la *Librăria Seminarului din Blaj*.

Redactor: IULIU MAIOR

Casă de vânzare

a se interesa la **EMERICH MAYER** mecanic.

(334) 1—1

A merge la biserică și a nu înțelege ceace se citește acolo, este cât se poate de rău. Mai ales apostolii, oare cine-i înțelege? Putem spune cu hotărâre, fără de a ni-se putea contrazice, că aproape nimenea, pentru că înainte de toate sunt și foarte greu de înțeles, trebuind, pentru a-l înțelege, pregătire anume, iară de altă parte cantorii noștri cei mai mulți îl și citesc prost. Tocmai de aceea, cumpărați-vă Nr. 7 din „Cărțile Bunului Creștin”, adică

Tălcuirea apostolilor din duminicile de peste an

pe cari broșuri citindu-le, veți înțelege pe deplin tot ceace se citește din apostoli.

Acest număr din „Cărțile Bunului Creștin” cuprinde trei broșuri cari au cu totul 400 pagini, de aceea se și vând cu Lei 50+2 Lei porto postal.

Dacă însă cineva comandă deodată 10 exemplare, primește cărțile fără de a plăti porto postal și mai are și norocul de a primi un exemplar în cinste, dacă le comandă dela *Librăria Seminarială din Blaj*.

Corpul Portăreilor Trib. Dumbrăveni

No. 115—1935

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 1527—1935 a judecătoriei mixte Blaj în favorul reclamantului Costea Anica repr. prin avocatul Dr. Eugen Papiu pentru încasarea creanței de 2400 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 29 Octombrie 1935 orele 5 p. m. la fața locului în Sâncel la nr. c. 144 No. unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 2 vaci, 1 car în valoare de 5.500 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni, la 1 Oct. 1935.

(335) 1—1

Șef portărel FLEFLEA

Mersul trenurilor de călători valabil dela 6 Oct. 1935. Sosirea și plecarea din gara Blaj

Spre Teiuș

Felul și Nr. trenului	Sosire	Oprire	Plec.	De unde până unde
Personal 3039	2.11	3	2.14	Brașov-Cluj
Rapid 21	3.15	1	3.16	Buc.-Deceb
Accelerat 303	5.08	3	5.11	Buc.-Cluj
„	401	2	6.56	Buc.-Oradea
„	201	1	9.18	Buc.-Deceb
Personal 3035	12.44	2	12.46	Braș.-Oradea
Accelerat 301	16.23	2	16.25	Buc.-Oradea
Personal 3041	17.25	3	17.28	Sigh.-Teiuș
Rapid 31	21.06	1	21.07	Buc.-Oradea
Personal 3037	22.01	2	22.03	Brașov-Teiuș

Spre București

Personal 3038	0.36	2	0.38	Teiuș-Braș.
Rapid 22	3.32	1	3.33	Deceb.-Buc.
Personal 3042	4.50	3	4.53	Teiuș-Sighiș.
„	3036	2	10.27	Oradea-Braș.
Rapid 32	11.21	1	11.22	Oradea-Buc.
Accelerat 302	15.08	2	15.10	Oradea-Braș.
Personal 3040	17.22	4	17.26	Cluj-Brașov
Accelerat 202	21.05	3	21.18	Deceb.-Buc.
„	402	2	23.14	Oradea-Buc.
„	304	2	23.53	Cluj-Buc.

Blaj—Praid

Personal 3055	—	—	5.35	
„	3059	—	17.40	

Praid—Blaj

Personal 3056	8.50	—	—	
„	3060	20.20	—	

Anunț

Se aduce la cunoștință generală că la Oficiul poștal Blaj, în cancelaria oficiului, la orele 10 înainte de masă, în ziua de 26 Oct. a. c. se va ține licitație publică cu oferte închise, pentru concesionarea anteprezei poștale între oficiul Blaj și Roșia de Secaș.

Domnii concurenți sunt rugați a se prezenta în cancelaria oficiului cu 1/2 oră înainte de licitație pentru a lua cunoștință de caietul de sarcini.

Odată cu oferta concurenții vor depune o garanție provizorie în numerar egală cu 5% din cuantumul subvenției specificate în ofertă, pe timp de doi ani.

Blaj, la 8 X—1935.

Diriginte
Indescifrabil

„Fetița Orfană”

Feerie muzicală în 2 acte

Text de A. MELIN

Muzica de N. OANCEA

Piesa de teatru pentru tineretul școlar, primită atât de calduros prețutindeni și reprezentată în sute de sate și orașe, poate fi ușor reprezentată ori unde.

Notele muzicale pentru cântările din text, au apărut de curând și se află de vânzare la

Prețuri

Cartea cu textul . . . Lei 10

Notele, 8 pagini mari, . . . 20

La comanda prin poștă, banii se trimit pe înainte, prin mandat postal, la cari se adaugă 5 Lei pentru porto. Cu ramburs nu se trimit.

Librăria Seminarială din Blaj